

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ :

26-10-2022

ПАВЕЛ МАРИНОВ

Директор на РИОСВ

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед РД № РД-155/12.10.2022 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2022 год. на **12.10.2021 год.** е извършена комплексна проверка на обект: **Цех за първично винопроизводство на „Винекс Славянци“ АД**, находящ се в с. Славянци, община Сунгурларе

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- химични вещества;
- води;
- отпадъци.

Цел на проверката:

Планов текущ контрол на:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, Наредба № 1/ 27.06.2005 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006;
2. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
3. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
4. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;

гр. Бургас, к-с Лазур, ул. „Перушица“ 67, ет.3, п.к.388

тел: +359 56 813205, Факс: +359 56 813 200

e-mail: riosvbs@unacs.bg

www.riosvbs.com

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилни инсталации;
- централен склад за химикали за винопроизводството;
- ПСОВ на цех „Славянци“;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност;

Констатации от проверката:

На площадката на цех с.Славянци се извършват дейности по приемане на гроздето, неговата обработка (смилање, пресоване) и ферментация на вината. В момента на проверката кампанията по приемане на гроздето и сепарацията на течната фаза е приключила, тече процес на ферментация.

Атмосферен въздух:

За нуждите на технологичния процес на производствената площадка се използват хладилни инсталации, използващи оборудване съдържащо флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), попадащи в обхвата на *Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския Парламент и на съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006*:

- Хладилна инсталация „Голяма“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два кръга, зареден с R407 C, в количество всеки по 40 кг, съответстващи на 70,96 т CO₂ еквивалент;
- Хладилна инсталация до фермент „Малка“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два кръга, заредени – първи кръг с R448 A, в количество 20 кг, съответстващи на 27,74 т CO₂ еквивалент и втори кръг с R448 A в количество 19 кг, съответстващи на 26,35 т CO₂ еквивалент.
- Хладилна инсталация „Фруктина“ с водоохлаждащ агрегат DELLA TOFFOLA, с два кръга, заредени с R404 A в количество всеки по 15 кг, съответстващи на 58,83 т CO₂ еквивалент;
- Хладилна инсталация „Defranceschi“ до лаборатория, заредена с R407C в количество 32 кг, съответстващи на 56,77 т CO₂ еквивалент;
- Климатична инсталация с водоохлаждащ агрегат TREO за климатизация на административната сграда, с два хладилни кръга, заредени с R410 A в количество всеки по 6,5 кг, съответстващи на 13,57 т CO₂ еквивалент.

За климатичната и хладилните системи се представят досиета, изготвени във формат, съгласно Приложение № 3 към чл. 29, ал. 1 на Наредба № 1/17.02.2017 г. *за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове* (Наредба № 1/2017 г.), с отразени в тях резултати от извършени проверки за наличие на течове, сервизни дейности по ремонт на компресорите и добавяне на ФПГ. Проверките са извършени в регламентираните срокове, в съответствие с изискванията на чл. 4, параграф 3 от Регламент 517/2014 г. *за флуорсъдържащите парникови газове*.

Проверките са извършени от лице, притежаващо валиден документ за правоспособност № 1061/25.04.2020 г., издаден от Българската браншова камара – Машиностроене.

Поддръжката и сервизното обслужване на всички хладилни инсталации от цеха се осъществява от фирма „Фреш Колд“ ООД, гр. Пловдив, притежаваща документ за правоспособност № 055/01.06.2021 г.

Дружеството е представило в РИОСВ – Бургас (писмо вх. № АВ-71/25.01.2022 г.) отчет за наличното на площадката хладилно оборудване, във формат по Приложение № 9 към чл. 35 от Наредба № 1.

За отопление на административните сгради се използва парен котел тип „ПКМ-0,4“, с номинална топлинна мощност 0,27 MW. Котелът работи с гориво природен газ от бутилки. В момента на проверката котела не работи.

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно *Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH* е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени и доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Славянци“ се намира централен склад за използваните химикали във винопроизводството – калиев сорбат, диамониев фосфат, млечна киселина, ябълчена киселина, винена киселина, калиев карбонат. Съхранението се осъществява в оригинална опаковки на фирмите производители, върху дървени палети. Складът е с бетонов под, без връзка с канализацията. На разположение в склада са декларации за съответствието, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химично вещество, както и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH и на чл.2 от Регламент 2015/830, изменящ Приложение II на REACH. На площадката в непосредствена близост до централния склад за химикали за винопроизводството, под навес се съхраняват бутилки със серен диоксид в максимално количество до 120 кг. За вътрешно-заводските транспортни средства – мотокари се използва пропан-бутан в стандартни бутилки за бита.

В експлоатация е пречиствателна станция за битови и промишлени отпадъчни води на винарска изба „Славянци“. При проверката се представя актуализирана информация за химичните вещества и смеси, употребявани и съхранявани на площадката: актуализирана оценка за безопасно съхранение на опасни химични вещества в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси с последна актуализация от 02.09.2022 г. и актуализирано Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите от същия период. Актуализацията е извършена поради наличие на нови вещества на площадката, използвани са нормалната експлоатация на пречиствателната станция за отпадните води: железен сулфат, варно мляко и солна киселина. Към момента на проверката в пречиствателна станция не се използва мравчена киселина, калиева основа. Съхранението на използваните химикали в ПСОВ се осъществява в оригинални опаковки в сградата на пречиствателната, където чрез дозаторна система се приготвят работни разтвори. При проверката се представят актуални ИЛБ.

Спазват се общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси, поддържа се картотека на използваните вещества, складовете са с ограничен достъп за неоторизирани лица.

Води

За експлоатация на обект „Винарска изба“, находящ се в УПИ „Винпром“, землище на с. Славянци от Директора на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) – Пловдив е издадено Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води № 3314 0092/11.12.2010 г., продължено и изменено с Решение №

РР-1076/11.12.2010 г. и Решение № РР-3048/21.02.2017 г., последно изменено с Решение № РР-3773/27.03.2020 г., с краен срок на действие 15.02.2023 г.

При проверка по изпълнение на условията и изискванията в Разрешителното за заустване се констатира:

ПСОВ работи в нормален технологичен режим. Формираният на площадката смесен поток (битово-фекални и производствени) отпадъчни води постъпва в черпателния резервоар на ПСОВ. Два броя потопяеми помпи претласкват отпадъчните води последователно към съоръжение за механично пречистване (сито) и контактен резервоар за коригиране на рН. След определено време на престой отпадъчните води преминават към първичен утаител (калоуловител) и биостъпало (два броя биореактори). Биологично пречистените отпадъчни води се претласкват към вторичен утаител (добавя се коагулант) за доутаяване и отвеждат към РШ (нова) на изход ПСОВ - Пункт № 1 за мониторинг, откъдето се заустват в река Мочурица.

Всички пречиствателни съоръжения на ПСОВ са вкопани в земята.

Монтирано е измервателно устройство за количествата зауствани отпадъчни води на изход ПСОВ, което в момента на проверката е в изправност и функционира - показания 47 616 куб.м.

На площадката се води „Дневник за техническа експлоатация на ПСОВ“ на „Винарска изба „Славянци“ с ежедневни записи на показанията на измервателното устройство.

Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него.

Изградени са три броя аварийни байпасни връзки на площадката – два броя шибърни кранове след събирателна входна шахта и един аварийен кран след черпателен резервоар.

Монтираните два савачни затвора в РШ на вход, от която смесеният поток отпадъчни води се насочва към ПСОВ, са изправни. Същите са пломбирани и целостта на пломбите не е нарушена.

Спирателният кран на аварийно-преливната тръба е пломбиран в затворено положение, непозволяващо изтичане на непречистени отпадъчни води във водния обект. Целостта на пломбата не е нарушена. При проверката (сухо време) не е констатирано изтичане и заустване на непречистени отпадъчни води от аварийно-преливната тръба на изградената КПС с черпателен резервоар.

Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория от Пункт №1 за мониторинг за първо и второ шестмесечие на 2022 г. , както и собствен мониторинг (периоди: април/май и август/ септември 2022 г.) в Пункт № 2 и Пункт № 3. Резултатите са представени в РИОСВ в законоустановените срокове;

На площадката не се формира обезалкохолена каша (винаса).

При проверката от експерт на РЛ Бургас – 03 към ИАОС – София е извършено контролно пробовземане на еднократна проба от смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води - от последна ревизионна шахта на изход ПСОВ, преди заустване във воден обект река Мочурица.

Отпадъци:

„Винекс Славянци“ АД има извършена регистрация и издадени от Директора на РИОСВ – Бургас следните регистрационни документи във връзка с чл. 35, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Закона за управление на отпадъците:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци;

- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване дейност по третиране на отпадъци.

Площадка цех „Славянци“

При производството на вино се генерират отпадъци с код 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /джибри/, 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /чепки/ и 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /винена утайка с кизелгур/.

Отпадъци с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се съхраняват на открита асфалтирана площадка. След натрупване на определено количество отпадъците с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се извозват до лозови масиви на дружеството. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ след денатурацията /обработка с натриев хлорид/ се съхранява на съответните определени площадки на лозовите масиви, като се внася в почвата на лозовите масиви на дружеството, чрез заораване без предварителна обработка. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ отлежава (изгнива) поне една година, след което се влага в почвата на лозовите масиви на пролет или на есен. Образуваните на площадката чепки се изнасят до лозовите масиви, където се шредират и внасят в почвата чрез заораване. Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ на настоящия етап се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

Представят се следните сключени писмени договори за предаване на отпадъци:

- Договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 06.02.2020 г. със срок от една година за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки и 15 01 07 – стъклени опаковки. Сключен е Анекс № 1 от 05.02.2021 г. към договора, с който срока на договора се удължава с една година, считано от 06.02.2021 г. Сключен е Анекс № 2 от 11.10.2021 г. към договора, с който се добавят отпадъци с код 19 12 01 – хартия и картон и 19 12 04 – пластмаса и каучук. Представен е актуален договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 01.10.2022 г.;

- договор със „Скалар Еко“ ЕООД от 12.04.2022 г. със срок на договора 1 година за предаване на отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;

- договор с „Камекс Комерс“ ЕООД от 19.04.2022 г. със срок до една година за предаване на отпадъци от черни и цветни метали, ИУЕЕО и отпадък с код 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии;

- договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 13.09.2021 г. за предаване на черни метали с код 19 12 02. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;

- договор с „Братя Панчеви“ ООД от 03.08.2022 г. за срок от една година за изпомпване и транспортиране на отпадъчни води от ПСОВ на „Винекс Славянци“ АД.

Годишният отчет за 2021 г. е подаден чрез системата НИСО. По данни от системата НИСО от началото на годината до момента на проверката са образувани и предадени следните отпадъци:

- с код 02 07 04 /джибри/ – 480 т. са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 02 07 04 /чепки/ – 20 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- код 19 08 01 – 0,050 т. се извозват до лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ – 18 т. са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 19 12 02 – черни метали е образувано количество 18,02 т. същото количество е предадено на „Метал Респект 1“ ЕООД. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, сертификати за произход на ОЧЦМ. За предварително съхраняване на отпадъците от черни метали се използват метални контейнери, поставени на открита асфалтирана площадка;

- с код 15 01 02 /пластмасови бутилки и кофи/ – 0,21 т. са предадени на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.;

- с код 15 01 01 – 0,6 т. се транспортира до площадка № 1 гр. Сунгурларе и след балиране са предадени на „Евро Импекс Бургас“ ЕООД. Балираният отпадък е с код 19 12 01 – 0,6 т. ;

- с код 15 01 10* - 0,174 т. предадени на „Скалар Еко“ ООД;
- с код 03 01 05 образуван 0,190 т., който е наличен на площадката.

От началото на годината до момента на проверката не са образувани следните отпадъци с код: 13 02 08* , 20 01 21* , 16 02 13* , 16 06 01* , 02 07 05, 19 08 01, 16 03 03* и 08 03 17*. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, идентификационни документи.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетонизиран под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхраняване е осигурена сяра на прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 20 01 21*. По-голямата част от осветлението е подменено с Led.

За съхраняване на отработени масла с код 13 02 08* /други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/ са осигурени метални варели, поставени под навес на обособена асфалтирана площадка. Има осигурен абсорбент (дървесни стърготини).

Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 15 01 10*.

Отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки, образувани на площадката, се събират и съхраняват разделно в биг-бегове, поставени в пластмасови контейнери тип „Ракла“, обозначени с надписи за вида на отпадъка. В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 01 и 15 01 02.

Отпадъците с код и наименование 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки /стреч фолио/ се транспортират в насипно състояние до закрыта площадка в цех Сунгурларе за съхраняване и балиране. Отпадъците от решетки и сита от ПСОВ цех Славянци (остатъци от джибри, чепки, листа), се събират в метален контейнер и заедно с джибрите се извозват до лозовите масиви на дружеството за влагане в почвата. Отпадъчната вода от ПСОВ се събира в подземен резервоар (танк за утайки) и се предава на „Братя Панчеви“ ООД за изпомпване и транспортиране до ПСОВ Сливен. Представя се сключен договор „Братя Панчеви“ ООД от 03.08.2022 г.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такова изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г.

Води се отчетност в НИСО. За претеглане на отпадъците се използва калибрирано измервателно средство – електронна везна с товароподемност до 20 т. с поставен стикер за точност на измерванията до месец 08.2023 г., разположена в цех Сунгурларе.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заклучения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.